

TMMOB ZIRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI KÜRESELLEŞME VE TÜRKİYE TARIMI SEMPOZYUMU

**07 Ocak 2002 Pazartesi
AÇILIŞ OTURUMU**

Açılış Konuşmaları

**Prof. Dr. Gürol ERGİN
TMMOB ZMO Başkanı**

Sayın Bakanım TMMOB'un sayın Başkanı, çok değerli meslek büyüklerim, saygıdeğer meslektaşlarım, yazılı ve görsel basınımızın seçkin temsilcileri. Ülkemizde tarımsal öğretime başlanmasının 156. Yılı kutlama etkinlikleri çerçevesinde düzenlediğimiz Küreselleşme ve Türkiye Tarımı Sempozyumuna hoş geldiniz. Bizlere güç ve onur verdiniz. Hepinizi kendi adıma ve Yönetim Kurulu Üyesi arkadaşlarım adına saygılarımla selamlıyorum.

Çok değerli katılımcılar, her şeyden önce hava muhalefetinin gerektirdiği bu gecikmeden ötürü sizlerden özür diliyorum. Ve konuşmama başlamadan önce geçtiğimiz günlerde Konya'ya yaptığı görev gezisinde önemli, ciddi bir trafik kazası geçiren, ama şükürler olsun ki, bizi üzecek bir sonuçla karşımıza gelmeyip, şu anda aramızda olan sayın Bakanımıza geçmiş olsun diyorum. İçel ve Antalya illerimiz başta olmak üzere, son sel felaketinden ötürü ciddi bir yıkıma uğrayan Türk çiftçilerine de bu arada geçmiş olsun diyorum ve Hükümetimizin bu konuda ciddi ve gerekli önlemler alacağını da herhalde bu kürsüden sayın Bakanımızın ağzından duymak istiyorum.

Çok değerli katılımcılar, Oda Yönetim Kurulumuz, önceki yıllarda olduğu gibi, 2002 yılında etkinliklerin belli bir konuda yoğunlaştırıldığı bir temel konunun, tüm örgüt birimleri tarafından bir yıllık süreçte enine boyuna irdelendiği bir yıl olarak belirlemiş ve bu bağlamda 2002 yılını küreselleşme kavramının tartışma yılı olarak belirlemiştir. Bu nedenle düzenlediğimiz ilk sempozyum, küreselleşmeyi, küreselleşmenin Türk tarımına, Türk tarımcısına neler getirdiğini ve ondan neleri alıp götürdüğünü tartışmak amacıyla düzenlenmiştir.

Küreselleşme olarak adlandırılan süreç, çoğu zaman sanılanın aksine, tarihi oldukça gerilere giden bir süreçtir. Ve en özet deyimiyse, dünyayı yönetmeyi amaçlayan yeni sağ felsefenin adıdır. Küresel düzen, uluslararası sermayenin, dünyayı küçülterek pençesi altına almasının şık, kulağa hoş gelen bir adlandırma biçimidir. İletişim ve kültür baskılaması yönü çok ağır basan bu yeni düzenin ekonomik oluşumu 1929'larda başlayan dünya ekonomik buhranına kadar gitmektedir. 1929 Ekonomik Buhranı ve onu izleyen savaş yıllarında uygulanan korumacı ve devletçi politikalar, dünya ticaretinin daralmasına yol açmış ve hemen tüm ülke ekonomilerine zarar vermiştir. ABD, 1930 yılında yürürlüğe koyduğu bir yasayla dış ticarete koruma oranlarını yükseltmiş, diğer gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde korumacılığı geliştirme politikalarını uygulamaya koymuşlardır. Türkiye ve çeşitli Latin Amerika ülkeleri, krizi izleyen yıllarda ithal ikameci ve devletçi politikalar izleyerek sanayileşmeye çalışmışlardır. Buhran yıllarında her ülkenin dış alımı

kısmayı amaçlayan ve “Komşuyu Fakirleştirme Politikası” adı verilen politikaları benimsemesi, dünya ticareti üzerinde daraltıcı rol oynamıştır. Öyle ki; 29-32 yılları arasında ABD'nin tarım ürünleri dış satımı, yüzde 66 oranında gerilemiştir. Ticareti büyük darboğaza giren ve ekonomisi büyük bir buhran yaşayan ABD, daha İkinci Dünya Savaşı sona ermeden kurulacak olan yeni dünya düzeninin temel taşlarını oluşturma çabasına girişmiştir. Bu çabanın ilk örnekleri, 1944 yılında toplanan Bretton Woods Konferansında Uluslararası Para Fonu ve Dünya Bankası'nın yaratılması kararının alınmasıdır. Uluslararası Para Fonu'nun işlevi, uluslararası para sisteminin düzenlenmesi ve yönetimi. Dünya Bankası'nın işlevi ise savaşın yol açtığı tahribatın giderilmesi ve orta ve uzun vadeli yatırımların istenen alanlara yönlendirilmesidir. Yeni dünya düzeninin üçüncü temel taşı olarak ise Dünya Ticaret Örgütü'nün oluşturulması öngörülmüştür. Bu kuruluş, uluslararası ticarete ilişkin kuralların uygulanması ve dünya ticaretinin serbestleştirilmesi görevini üstlenecekti. Ancak, savaştan egemen, ekonomik, askeri ve siyasal açıdan çok güçlü olarak çıkan ABD'nin Dünya Ticaret Örgütü Projesi, diğer gelişmiş ülkelerin tepkisini çekmiş, bu nedenle Dünya Ticaret Örgütü o tarihlerde kurulamamıştır. Fakat ABD, bu konuda çok kararlı olduğu için Dünya Ticaret Örgütü konusunda uluslararası bir komite kurmuş ve bu komiteye üye olan ülkelerle ikili Tarife İndirimi Görüşmelerini başlatıp, bu görüşmeler sonunda kısaca GATT denen ve 1948 yılında, 56 ülkenin imzaladığı Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması yürürlüğe girmiştir. Türkiye, GATT Anlaşmasını 1951 yılında imzalamıştır. 1 Ocak 1995'te ise GATT, yerini kurumsal bir yapı olan Dünya Ticaret Örgütüne bırakmıştır.

Demek ki, yeni dünya düzeninin kurumsal saç ayağı IMF ve Dünya Bankası ve Dünya Ticaret Örgütü'dür. Her üç kuruluşta da egemen olan, ABD, dolayısıyla Amerikan ekonomisinin güçlü sermaye kuruluşlarıdır. ABD karşısında diğer gelişmiş ülkeler, özellikle de Avrupa ülkeleri, uzun yıllardan bu yana ikinci bir kutup oluşturma çabası içine girmişlerdir. Bu kutup ise Avrupa Ekonomik Topluluğu adıyla başlayıp, Avrupa Birliği olarak sonlanan Avrupa Birleşik Devletleri oluşumudur. Özellikle Sovyet sisteminin çökmesinden sonra Avrupa kutbunun oluşturulması ve güçlü kılınması, özel bir önem kazanmıştır.

Ülkemizde yaklaşık son 20 yıl IMF, Dünya Bankası ve DTÖ'nün istemlerine uygun politikalar üretilmiş ve uygulamaya konulmuştur. Ama sonuçta ne olmuştur? Enflasyon süregelenleşmiştir, işsizlik yüzde 15'lere çıkmıştır, iç ve dış borç stoku çığ gibi büyümüştür. Gelir dağılımı, hem bölgesel ve hem de kişisel olarak bozulmuştur. Türk parası sürekli değer yitirmiştir. Kamu kesimi finansman açığı sürekli büyümüştür.

Kısacası bir ülke ekonomisi için olumsuzluk olarak adlandırılabilen tüm gelişmeler ülkemizde yaşanmıştır. Ülkemizde mutlak yoksulluk oranı, yani açlık oranı yüzde 8'leri aşmıştır. Yoksulluk riski altında yaşayanların oranı, nüfusun dörtte birine ulaşmıştır. Tarımda üretim artış hızı, nüfus artış hızının yaklaşık yarısı kadardır. Yani bundan sonra Türkiye'de doğacak her iki bebekten birinin yeterli besin alma şansı kalmamıştır. Çiftçi perişan olmuştur. 2001 yılında çiftçinin eline geçen fiyatlar, 2001 enflasyonunun yüzde 25 gerisinde kalmıştır. Çiftçi yüzde 25 daha fakirleşmiştir. Tüm bu göstergeler, uygulanan dış baskılı politikaların ülke yararına sonuç vermediğini ortaya koymaktadır. Tüm bu durumlar yaşanırken, Ziraat Bankası'nın özelleştirilmesi, şeker ve tütün yasaları gibi Türk tarımına balyoz darbeleri gibi inen yasaların çıkarılması, tarım satış kooperatif birliklerinden devletin tüm desteğinin çekilmesi, her

türlü girdi desteğinin; gübre, tohum, tarımsal mücadele ilacı desteğinin kaldırılmasının gündeme getirilmesi, ne oluyoruz, bu ülkede neler oluyor sorularını zorunlu olarak gündemimize taşımıştır.

Biz TMMOB ZMO olarak, ülkemizin geleceğinden son derece kaygılıyız. Hiç kimse kalkıp da bize Türkiye Cumhuriyeti büyük devlettir, gelecek için hiçbir kaygıya yer yoktur demesin. Büyük devlet küçültüle küçültüle ve göz göre göre yokediliyor. Ve toplum büyük bir şaşkınlık içerisinde yalnızca olanı biteni seyrediyor. Bir şeyler söylemek isteyenler, psikolojik baskılarla susturuluyor, bunaltılıyor. Gidişe alkış tutanlar, her türlü destekle cesaretlendiriliyor.

Değerli konuklar, iki gün sürecek sempozyum boyunca, her biri gerçek bir uzman, gerçek bir yurtsever olan bildiri sahipleri ve panel tartışmacıları, küreselleşmeci yaklaşımların, politikaların ve uygulamaların Türk tarımına, dolayısıyla Türkiye ekonomisine ne getirdiğini ayrıntılı bir biçimde ortaya koyacaklardır. Bu nedenle ben açılış konuşmam çerçevesinde bu konulara hiç girmeyeceğim. Hepimiz sayın konuşmacılarından çok şeyler öğreneceğiz.

Değerli konuklar, çok titiz bir çalışmayla, 2001 yılının basın ödülü sahiplerini belirleyen Yönetim Kurulumuza, Bilim Hizmet ve Teşvik Ödülleri Jürimize, içtenlikle teşekkür ediyorum. Ne iyi ki varsınız dediğimiz 2001 yılı basın ödülü sahipleri, sayın Ferhan Şaylıman, sayın Işık Kansu ve sayın Necati Doğru'yu, 2001 bilim ödülü sahipleri Prof. Dr. Sayın Nurettin Kaçka, Prof. Dr. Sayın İbrahim Genç ve Doç. Dr. Ayhan Atlı'yı, hizmet ödülü sahipleri sayın Cemil Kaleli, rahmetli Dr. Coşkun Saydam ve sayın Mustafa Yüksel Dizdar'ı, ZMO özel ödülü sahibi sayın Güner Saygılı'yı içtenlikle kutluyorum.

Sempozyuma bildiriyle, panel tartışmalarıyla ve oturum başkanlığı yaparak katılan herkese çok teşekkür ediyorum. Ayrıca ve özellikle sempozyumun düzenlenmesinde olduğu gibi Odamızın tüm çalışmalarında insanüstü özveri gösteren Yönetim Kurulu üyesi arkadaşlarımı kutluyor, kendilerine içten şükran duygularımı belirtiyorum.

Değerli konuklar, son söz olarak şunları söylemek istiyorum: Biz yine de bu ülkede, ülkemizin güzel geleceğini kurmak isteyen yurtsever, yetenekli, donanımlı insanlar olduğunu biliyor, onlara güveniyoruz. Onlar bir gün mutlaka, onurlu bir geleceğin kuruculuğunu yapacaklar, dış baskıları kayıtsız, koşulsuz kabullenenlerin önüne geçeceklerdir. Türkiyemiz, onlar sayesinde bir gün ve mutlaka özlemine duyduğumuz uygar, çağdaş ve güçlü bir Türkiye olacaktır. Çünkü, bizim geçmişimizde, geleceğimize ışık tutan büyük Atatürk var. Hep söyledim ve yine söylüyorum. O, "Ne mutlu Türküm diyene" demişti ve biz de diyoruz ki, ne mutlu, Atatürk'ü olan Türk ulusuna. Hepinizi içten saygılarımla selamlıyorum.

Bu arada 50. Yıl Ödülünü alacak olan değerli meslek büyüklerimizi, burada saygıyla selamlıyorum, güzel günler diliyorum.